

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

Holberg

[KONTAKT] Egernfælde er spillestedet for Teatret Møllens Holberg-forestilling.

Læs mere på KONTAKT side 3

Dobbelrolle

[KONTAKT] "Sønderjydernes" solofløjtenist er også dirigent ved koncerten i Slesvig.

Læs mere på KONTAKT side 3

FLOT FØRSTEBEHANDLING

Sydslesviglov revideres

[KONTAKT] Ved førstebehandlingen af revideringen af Sydslesvigloven i Folketinget tirsdag den 12. januar lød der flotte taler ved alle partiers ordførere; nogle af dem perspektiverede det danske mindretal fra 1920.

Alle pointerede, at det danske mindretal er en del af det danske folkefællesskab og dermed underlagt Folketingets ansvar.

lagttager fra det danske mindretal i Sydslesvig kunne glæde sig over, at Folketinget dermed fortsat adopterer mindretallet 100 procent. Konkret foreslås i revideringen af Syd-

slesvigloven, at bygge og anlæg ændres fra lån til tilskud - og sikres i forhold til tysk lovgivning.

Sydslesvigudvalget påtænkes udvidet fra fem til syv medlemmer, udpeget af Folketinget.

Forslået blev endvidere, at Sydslesvigudvalget hvert 2. år afleverer en beretning til børne- og uddannelsesudvalget, som så vurderer, om den bør drøftes i Folketingets-salen eller på et Samråds-møde.

Alt ud fra devisen: en åben debat fremmer synligheden af det danske mindretal.

LEDER

SSFs forsamlingshuse

[KONTAKT] Der er lagt op til en bred drøftelse i SSF, i forretningsudvalget, Hovedstyrelsen, i ejendomsudvalget, amter og distrikter om foreningens forsamlingshuse, deres udnyttelse og fremtid, efter at emnet har ulmet under overfladen et stykke tid, og efter at foreningens generalsekretær i vor avis gav bolden op i mandags. Det er nødvendigt på baggrund af påkrævede omlægninger i foreningens regnskab og et deraf følgende regnskabshul at se efter i sømmene, hvor der kan skæres i foreningen.

SSFs forsamlingshuse er en betydelig post på foreningens regnskab. Derfor kan det ikke undgås, at også husene tjekkes ud fra fokuspunkter som: rimeligt aktivitetsniveau, det mindretals- og foreningspolitiske behov samt omkostningerne, herunder ikke mindst saneringsbehovet. Langt hovedparten af SSFs forsamlingshuse har selvsagt deres eksistensberettigelse. Men den videre eksistens af forsamlingshuse, der ikke lever op til standarden, når det gælder brugen og økonomien, og trods berettigede forventninger giver SSF hovedpine, bør drøftes nøjternt i distrikter, amter, ejendomsudvalget og Hovedstyrelsen.

Det er indlysende, at vore forsamlingshuse udgør nødvendige rammer for det danske arbejde i Sydslesvig, og altså ikke kun SSFs. Uden at der skal sættes navne på ved man meget vel i SSF, at der er huse på steder, hvor kun SSF-distriktet er tilbage, og hvor der kun er enkelte møder for de meget få, og hvor det uafvendeligt kun går én vej.

Derfor er det vigtigt at diskutere, hvordan vi i SSF sikrer vor folkelige basis så mange steder som muligt - med gode huse og en geografisk spredning, der giver mening og et realistisk afsæt til et fornuftigt aktivitetsniveau og nye tiltag.

SSF-amtskonsulenternes årlige beretning viser, at foreningslivet lykkeligvis sprudler de fleste steder, og at SSF har mange engagerede ildsjæle.

Men der, hvor det halter, er der brug for enten aktiv fødsels- eller dødsbistand.

Det tager SSF op i forretningsudvalget, Hovedstyrelsen, amterne, distrikterne og ejendomsudvalget i den kommende tid.

Lad os sammen give dette alvorlige emne en ordentlig behandling, med al tænkelig hensyntagen til basis men også under ansvar for helheden.

SYDSLESVIGSK FORENING

DANSK TEATER I FLENSBORG

Thomas Mørk, Jeanne Boel, Karsten Jansfort, Lisbeth Gajhede, Tanya Lund Andersen og Alex Høgh Andersen - 1. februar i Flensborg. (Foto: Anders Hjermin)

Skræmmende aktuel

[KONTAKT] Mandag den 1. februar kl. 20 inviterer SSF og Comediateatret til farcen "Rent mel i posen?" på Flensborg teater.

Med denne forrygende farce leverer Comediateatret atter skarp og underholdende morskabsteater.

Robert er et helt almindeligt folketingsmedlem med hang til frynsegoder og stort set alle udgifter betalt. Han drømmer om en ministerpost i den næste regering, hvilket bare lige kræver et raskt partiskifte fra De Røde til De Blå, som står til at vinde det kommende valg.

Hans kone Karin er pjattet med boligindretning, så hjemmet er proppet med inventar købt på skatteydernes regning.

Alt er kort sagt ren idyl - lige indtil de blodtørstige medier pludselig giver sig til at snage i familiens bilag. Og panikken bliver ikke mindre, når den mest magtfulde af spidserne hos De Blå, kaldet Rottweileren, kommer på kontrolbesøg for at tjekke Roberts ærlighed.

Publikum følger familiens tapre, kaotiske kamp for at gemme alle beviser af vejen, finde på sære søforklaringer og undgå en skæbne værre end døden - nemlig at skulle betale noget selv. Og får svar på store spørgsmål som: Hvor mange bilag kan der være i en skotøjsæske? Må man trække sine gardiner fra? Skal man eje et fuglebad for at kunne passe sit politiske arbejde? Hvor loyal er en underbetalt au-pair

fra Letland? Hvad med sønnens lejlighed og spilletænder? Og hvad har den korrekte og sirlige Rottweiler mon selv at skjule? Med andre ord: Har Robert rent mel i posen?

Forestillingen er baseret på "The Duck House" af Dan Patterson og Colin Swash.

De medvirkende er Thomas Mørk, Jeanne Boel, Karsten Jansfort, Lisbeth Gajhede, Tanya Lund Andersen og Alex Høgh Andersen.

Instruktør er Anders Lundorph. Comediateatret har lagt oversættelsen og bearbejdelsen af forestillingen i hænderne på Carl-Erik Sørensen, en af tidens skarpeste satirikere. Det engelske manuskript danner grundlaget for en skræmmende aktuel fordanskning.

I LARSSONs OG ZORNs FODSPOR

Interiør fra Carl Larssons gård. (Foto: Museet Carl Larssons gård)

Plads til tre flere

[KONTAKT] Foreningen Norden mangler tre deltagere for at kunne gennemføre en rejse til kunstnerne Carl Larssons og Anders Zorns museer, huse og rødder i Sverige (plus bl.a. kobbergruberne i Falun og frilandsmuseet Gammelgård) 5.-8. maj. Interesserede bedes kontakte Svend Kohrt via svend@kohrt.dk inden ud-

gangen af januar for at høre nærmere hhv. melde sig til.

Som en forberedelse til rejsen - men ellers generelt åbent for alle interesserede - arrangerer foreningen kursusdage 5., 19. og 26. april på Dansk Centralbibliotek, hvor tilmelding skal ske inden 1. marts.

Grethe Bay præsenterer de to svenske

kunstnere på de to første kursusdage; Svend Kohrt følger op og fortæller om rejsen den sidste kursusdag.

Kurset koster 15 euro (10 euro for medlemmer), rejsen med tre overnatninger, morgen- og aftensmad samt entréer 555 euro (510 euro for medlemmer); 75 euro ekstra for enkeltværelse.

POPSTARS-GENERATIONEN

Nutidens unge - fremtidens arbejdskraft

[KONTAKT] Fremtidsskriveren Anne-Marie Dahl er forfatter til bogen "Popstars-generationen – Nutidens unge, fremtidens arbejdskraft". Hun fortæller mandag den 25. januar kl. 19.30 på Flensborghus, hvordan vi motiverer en krævende, selv-iscenesat, zappende popstars-generation, der måske imidlertid også bliver blæst omkuld af mange valgmuligheder.

Hvad skal der til for at fastholde dem i ungdomsuddannelserne og på arbejdsmarkedet i fremtiden? Er de måske ligefrem gjort af det stof, der er brug for i fremtidens netværksbaserede innovationssamfund?

Foredraget byder også på et mere konkret "kørekort" til at motivere og fastholde de unges interesse, baseret på de mange gode dialoger rundt omkring på uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser i Danmark og Norge.

Entré 7 euro. Billetsalg på biblioteket samt ved indgangen.

Popstars-generationen er opvokset i en individualistisk tid med ufattelig mange drømmebilleder i medierne og et overflødhedshorn af muligheder og valg omkring forbrug, rejser og tv-kanaler, og de forventer selv at kunne sætte scenen.

Unge, der gerne vil have jobbet, men nægter at arkivere. Unge, der ikke kan aflevere projekt, fordi de har et sygt kæledyr. Unge, der zapper videre, når det begynder at blive kedeligt. Historierne rundt omkring fra uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser tegner et billede af en generation, der vil det hele, men ikke hvad som helst. Arrangører er Dansk Centralbibliotek, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Den slesvigske Kvindeforening og Aktive Kvinder.

AKTIVITETSHUSET

Nyt kursusprogram

[KONTAKT] Aktivitetshusets nye kursusprogram for 1. halvår 2016 er på gaden og med dagens avis har man (forhåbentligt) fået sit eksemplar hjem. Skulle dette ikke være tilfældet, så sender vi det gerne. Man er velkommen

til at ringe til os på tlf. 0461 150140. Man kan også se det nye kursusprogram på hjemmesiden www.aktivitetshuset.de/kursusprogram. Aktivitetshuset

HUSUM

Livlig lørdag

[KONTAKT] Så starter de igen med livlige hygge-lørdage på Husum Bibliotek. Den første er nu på lørdag den 16. januar kl. 10.30-12.30.

Vivian Johansen laver sjove og skæve fastelavnsting med deltagerne. Noget lækker samt kaffe/the og saft serveres.

UGEN DER KOMMER

15. Eldreklubben **Flensborg-Duborg**: Hygge med kaffe, kager og snak på Flensborghus kl. 14.30
 SSF-distrikt **Munkbrarup-Ves**: Juletræsbrænding ved **Oksbøl** Forsamlingshus kl. 18
 SSF-distrikt **Sild**: Nytårsfrokost i Kulturhuset i List kl. 19
 SSF-distrikt **Slesvig**: Lotto på Slesvigshus kl. 19

16. SSF-distrikt **Egernførde**: Tilbageblik 2015 i Medborgerhuset kl. 15
 SSF-distrikt **Kiel Pris/Klaustorp**: Syning med kvindeklubben i Christianshus kl. 9

17. SSF-distrikt **Skovby**: Nytårsfrokost i Hærvejshuset kl. 13

18. De danske foreninger og institutioner i **Store Vi**: Fælles bestyrelsesmøde i skolens forhal kl. 19.30
 SSF- og SSW-distrikt **St. Peter-Ording**: Generalforsamling i Klitskolen kl. 20

19. SSFs Humanitære Udvalg: Folketeatret med "Hunden er rask" på **Flensborghus** kl. 16
 Dansk Husflidskreds **Sydslesvig**: Klubaften på Oksevejens Skole kl. 19-21.30
Skovlund/Valsbøl ældreklub: Gæster Center for Undervisningsmidler i Flensborg kl. 15
 De danske foreninger og institutioner i **Ejdersted**: Uffes Kaffebar på Uffe-Skolen kl. 15-17
Skovby Seniorklub: Hygge i Hærvejshuset kl. 15

20. **Flensborg** SSF-distrikt Sporskifte: Foredrag med Søster Anna Mirijam fra "Missionssøstrene af det dyrebare blod" i Det Danske Hus kl. 19.30
Oksbøl Kvindeforening: Møde i forsamlingshuset kl. 19
Slesvig Menighedspleje: Foredrag i Ansgarsalen kl. 14.30
 Midtangel Danske Menighed: Filmaften med "Matador 13+14" på **Satrup** Skole kl. 19
 SSF- og SSW-distrikt **Arnæs**: Generalforsamling i forsamlingshuset kl. 19.30
 SSF-distrikt **Ravnkær**: Strikkecafe i forsamlingshuset kl. 15.30

21. SSFs Humanitære Udvalg: Seniordans med Signe Andersen på **Flensborghus** kl. 14.30
 Det lille Teater **Flensborg**: Jubilæumsforestilling – "Søsteren, der ikke vendte hjem" i Hjemmet kl. 19.30
 SSF- og SSW-distrikt **Vanderup**: Generalforsamling på skolen kl. 20
 SSF-distrikt **Geltorp**: Generalforsamling i DRK-huset kl. 19.30
 Torsdagsklubben **Mårkær**: Møde i mødelokalet i børnehaven kl. 15
 SSF-distrikt **Stenfelt**: Generalforsamling hos Schacht, Schinkenstr. 6, Steinfeld kl. 18
 SSF-distrikt **Damholm**: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
 SSF- og SSW-distrikt **Store Solt**: Generalforsamling i Møllebro Forsamlingshus kl. 18 - spisning kl. 17

FØDSELSDAGSFESTER

Dansk bibliotek i 125 år

[KONTAKT] Flensborg Bibliotek har jubilæum den 27. januar. Netop på den dag i 1891 åbnede et dansk bogudlån dørene i den danske rigsdagsmand Gustav Johannsens villa tæt ved Harreslevgade i Flensborgs nordlige udkant. Det fejrer Dansk Centralbibliotek med flere arrangementer.

Onsdag den 27. januar kl. 15 fortæller bibliotekar Lilli Bruhn om Jane Åmunds trilogi "Klinkevals", som foregår i 1890'ernes Christianshavn, og hun viser filmen. I dagens anledning serveres kaffe og lagkage. Gerne med tilmelding til Flensborg Bibliotek. Onsdag den 27. januar kl. 15 serverer bibliotekar Karl Fischer både "Bibliotekarens bedste bøger" og lagkage på

Slesvig Bibliotek. Torsdag den 28. januar kl. 11 foregår det på Husum Bibliotek. Torsdag den 28. januar kl. 16 er Karl Fischer klar med gode bøger og fødselsdagslagkage på Flensborg Bibliotek. Dernæst causerer historiker Lars N. Henningsen om det første danske bibliotek i Flensborg, som blev udgangspunktet for vore dages danske bibliotek i Nørregade og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. De 125 års historie er fuld af overraskelser: I starten kom lånerne mere fra det nordlige end det sydlige Slesvig. Et folkebibliotek var det slet ikke i de første år. Bibliotek for det danske mindretal blev det først i 1920.

Efter 1920 flyttede biblioteket til Flensborghus og blev så flot, at biblioteket i Aabenraa undrede sig. Flere gange kunne biblioteket kalde sig pioner. Bogbilen i 1931 var tidligt ude, nybygningen i 1959 var et af de mest moderne biblioteker i Norden – et rigtigt kulturhus. I 1963 fik man noget så eksotisk som en forskningsafdeling. Fra begyndelsen til i dag har biblioteket været noget ud over det almindelige. Velkommen til fødselsdagen onsdag den 27. og torsdag den 28. januar.

Lene Lund

SSF HUSUM OG EJDERSTED

Kameler er forholdsvis fredelige, så dem kan sydslesvigerne sikkert godt få lov at give en gulerod. (Fotos: Givskud Zoo)

Børn får vilde dyr at se

[KONTAKT] Årets fælles familieudflugt for SSF Husum og Ejdersted amter går til Givskud Zoo den 9. juli. Givskud Zoo hed oprindeligt Løveparken, men i dag er der mange andre dyr at se end blot løver.

Besøget begynder med en guidet gåtur, hvor deltagerne ser ulve, kæmpeodder og kameler blive fodret. Måske får man endog lov til selv at hjælpe med at fodre i hvert fald kamelerne. På turen fortæller dyrepasserne om de tre arter, hvad de æder, hvor de lever. Sidstnævnte er i øvrigt under forandring. Slesvig-Holsten er i disse år transitland for ulve fra Polen og Mecklenburg-Vorpommern, som vil til Danmark og som ikke lader sig stoppe af grænsekontrol og visumkrav. Men der er også stadig løver i parken.

Sydslesvigerne får også løver at se. Men da bliver udflugtens deltagere i sikkerhed i bussen, så ingen bliver til aftensmad for dem.

Dem får deltagerne at se, når de efter frokost kører på safari i bussen, blandt løver, giraffer og andre savannedyr. Man må regne med sen hjemkomst, så det er en god idé at have lidt frugt

eller chokolade med til at dæmpe grovsulten på hjemvejen. Turen kommer til at koste 15 euro for voksne og 8 for børn.

ph

EGERNFØRDE SSF (OG SSW)

Tilbageblik, gensyn og fester

[KONTAKT] For anden gang inviteres alle medlemmer og venner af SSF Egernførde til hyggeligt, uforpligtende samvær lørdag den 16. januar kl. 15 i Medborgerhuset med et "Tilbageblik på året, der gik". Bestyrelsen serverer en dejlig kop kaffe/ gløgg og nogle småkager, mens der vises billeder fra arrangementer i 2015.

GENSYN
 Lørdag den 23. januar kl. 14.30 er der gensynseftermiddag i SSF Egernførde i Medborgerhuset. SSF-bestyrelsen inviterer til billeder og historier fra firedages-turen til Lolland-Falster. Også interesserede, der ikke var med sidst, er velkommen til at kigge ind, da bestyrelsen slutter eftermiddagen med at fortælle om det kommende rejsemål for 2016-turen, der finder sted

22.-25. september.

FASTELAVN
 En hel del mere action bliver der i Medborgerhuset, når distriktet sammen med menigheden satser på sjove forklædniger og morsomme lege ved familie-fastelavnsturen lørdag den 6. februar kl. 14.30. Deltagerne slår katten af tønden, synger, danser og spiser fastelavnsskaller. Desuden præmieres de flotteste kostumer. Minimum-forklædning er en hat. Entré er 3,50 euro per person over 80 cm. Tilmeldingsfrist senest 1. februar kl. 12 på sekretariatet, 04351/2527 (også telefonsvarer), eller med mail til ssf-egernfoerde@t-online.de.

FEST
 Lørdag den 27. februar kl. 19 er der

fest i Medborgerhuset med tilmelding inden 1. februar. Der serveres dansk og tysk 80er- og en smule 70er-musik og helstegt pattegris, tilberedt i husets have, oplyser SSF Egernførde, der gennemfører festen sammen med SSW. DJ Happy Sound Projekt spiller op til dans. Senere på aftenen er der tombo-la. Der er lagt op til en underholdende aften. Prisen for medlemmer er 18 euro, ikke-medlemmer 28 euro, unge og studerende 12 euro. Drikkevarer kan købes til rimelige priser. Tilmeldingsfristen er, af hensyn til grisens størrelse, den 1. februar. Ring til Fred Witt, 0172-6208135 eller mail på ssf-egernfoerde@t-online.de.

ST. KNUD SGILDET

Gildets gamle Velkomst gik fra broderhånd til broderhånd. (Foto: privat)

Markerede Lavards dødsdag

[KONTAKT] Når julen er forbi, mødes St. Knudsgildets brødre til det ordenlige adelgilde for bl.a. at mindes de hedengangne brødre og især de brødre, broderskabet mistede i det forgangne år. Brødrene deltog i kjole og hvidt, og menuen stod traditionelt på karpe. Sammenkomsten fandt sted på Knud Lavards dødsdag den 7. januar og hørte til de mest stemningsfulde arrangementer i årets gildeliv, et højdepunkt. Foran højbordet stod et bord med tre opdækkede kuverter for de brødre, gildet måtte sige farvel til i årets forløb. Det var brd. Erik Hedegaard, brd. Carl Lindholm samt brd. Jørgen Juul Wielandt. Traditionen tro læste oldermannen

Heinz Rudebeck nytårsbudskabet, der bestod af træk fra broderskabets lange historie. Der nævntes navne på de brødre, der har gjort en ekstra indsats og sat præg på gildets udvikling igennem århundreder. Budskabet sluttede med personlige ord til de tre hedengangne brødre, hvorefter gildets gamle Velkomst, fyldt med mjød, gik fra broderhånd til broderhånd med ordene: "Tænk på dine hedengangne brødre". Brd. kansler Hans U. Harcks tale til gildet hørte ligeledes til de mange nedarvede traditioner. Han beskæftigede sig med Gustav Johannsen, som ved siden af at være redaktør, politiker og frimurer også var knudsbroder. Han var

endda gildets oldermann fra 1873 til 1901 og majestæt. Gustav Johannsen var et forenings- og selskabsmenneske og deltog naturligt i mange danske foreninger i Flensborg. Det gamle St. Knudsgilde var et hjertensbarn for æresoldermann Johannsen. Den 25. oktober 1901 døde rigsdagsmanden, kun 61 år gammel, slidt op af et sjældent aktivt liv for andre og ikke mindst for den danske sag. Han gav alt, hvad han havde. Hans valgsprog var jo: Sit fædreland skylder man alt. Og Flensborg tog bevæget afsked med sin ukronede konge. Gildets kaptajn Peter Rogg talte som den sidste til årets majestæt Ole Edvardsen.

HUH

SLESVIG

Dirigent og solist Thomas Jensen.

Dirigent og solist

[KONTAKT] Når SSF og Sønderjyllands Symfoniorkester inviterer til koncert på A.P. Møller Skolen i Slesvig fredag 12. februar kl. 20 er Thomas Jensen ikke kun solofløjtenist i Mozarts fløjtekoncert i D-dur men også koncertens dirigent. Programmet byder på: Mozarts Ouverture til Tryllefløjten og Fløjtekoncert i D-dur, Carl Nielsens Forspil til 2. akt af Maskarade og Sibelius' Symfoni nr. 5. Billetter sælges på www.ssf-billetten.de, via tlf. 0461 14408 125, på SSFs sekretariater, sh:z Ticketcenter, Eventim og ved indgangen.

HUND EFTER TYSKLAND

Lykke Friis - 11. februar i Harreslev.

Lykke Friis i Harreslev

[KONTAKT] Torsdag den 11. februar kl. 19.30 inviterer Harreslev SSF i samarbejde med SSF Flensborg By og SSF Flensborg Amt, Dansk Centralbibliotek og Sprogforeningen til foredraget "Hund efter Tyskland" ved Lykke Friis på Harreslev Danske Skole. Billetter til 16 euro (12 euro medlemmer) sælges på SSFs sekretariaterne og i Union-Bank Harreslev samt på ssf-billetten. Lykke Friis er datter af en dansk fader og en tysk moder. Hun er specialist i europæisk politik med særligt fokus på Tyskland, prorektor ved Københavns Universitet og tidligere klima-, energi- og ligestillingsminister for Venstre. Hun har udgivet adskillige bøger om EU og Tyskland og sidder i dag i en række europæiske tænketanke. Lykke Friis er en flittigt brugt ekspert af tv og radio.

Hendes seneste bog "Hund efter Tyskland" handler om 25 året for murens fald. Lykke Friis giver i bogen sit bud på, hvordan Tyskland ser ud for hende som forsker, minister og privatperson. I bogen tager hun læseren med på en rejse tilbage til det delte Tyskland, til det genforenede Tyskland og til det Tyskland, som vi kender i dag, for at give os et indblik i, hvad Tyskland er for hende og for Danmark og danskerne. "Hund efter Tyskland" er ikke en lærebog omkring Tyskland lige såvel som det ikke er en upartisk gennemgang af Tysklands historie. Det er Lykkes syn: Muren faldt ved en fejl, men hvor langt er Tyskland kommet med genforeningen, og står vi over for et nyt tysk spørgsmål, hvor resten af Europa frygter tysk dominans?

FDJ

To nye i bestyrelsen

[KONTAKT] Flensborg Danske Journalistforening (FDJ) har holdt generalforsamling på Hansens Brauerei i Flensborg den 9. januar og her valgt to nye bestyrelsesmedlemmer. Trine Flamming genopstillede ikke, og Thomas J. Wiltrup valgte at udtræde af bestyrelsen halvvejs i sin valgperiode på to år. Hans Christian Davidsen genopstillede, men dog kun for en periode på et år på den tomme plads, som Thomas J. Wiltrup efterlader i bestyrelsen. Ina Grønvig og Eyla Boysen blev hver for en periode på to år nyvalgt til bestyrelsen. Efter konstitueringen fortsætter Hans Christian Davidsen som formand, og Hansjürgen Boel Stiller som kasserer. Ny næstformand bliver Christian Gran-

høj Skouboe. Der var tilfredshed med aktivitetsniveauet i det forgangne år. Der har blandt andet været udflugt til en finalekamp mellem SønderjyskE og Esbjerg i den danske ishockey-liga og en pinsetur til Stettin. Desuden deltog journalistforeningen i et fællesarrangement med andre danske organisationer om Mette Fugl i Flensborghus i september, og julefrokosten blev med stor succes holdt i Ellund. Til gengæld opfordrede generalforsamlingen til at kigge kritisk på foreningens økonomiske resultat. Flensborg Danske Journalistforening er en af Sydslesvigsk Forenings tilsluttede organisationer.

HCD

AKTIVE KVINDER

Fællesprogrammet

[KONTAKT] DSH Foreningen af Aktive Kvinder i Sydslesvig byder på følgende program i 2016: 5.3 Weekendstævne på Christianslyst kl. 14, og 6.3. med hyggetimer, vævstrikk, historisk strik, strikketips og "fiduser" samt hattemager. 6.4. "Sort sol" i Tøndermarsken - guidet tur. Afgang fra Slesvig/ Schleihallenparkplatz kl. 14, afgang fra Flensborg/ Sundhedstjenesten kl. 14.30. 25.6. Husmoderday på Sild. Afgang fra Slesvig/ Schleihallenparkplatz kl. 6, af-

gang fra Flensborg/ Sundhedstjenesten kl. 6.30. Medlemmerne fra vestkysten tager toget til Kejtum. 1.10. Informationstur til Aarhus. Afgang fra Slesvig/ Schleihallenparkplatz kl. 7, afgang fra Flensborg/ Sundhedstjenesten kl. 7.30. Besøg på Moesgaard Museet, guidet tur gennem Aarhus, aftensmad på hjemturen. Sæt kryds i kalenderen. Spørgsmål? Ring til Karen Scheew, tlf. 0461 490 28 22.

TEATRET MØLLEN I EGERNFØRDE

Holberg på scenen

[KONTAKT] Holberg-forestillingen "Hexerie eller blind alarm" blev produceret første gang i 1974 på Teatret Møllen i Haderslev. Det var teatrets første forestilling for ungdoms- og voksenpublikummet. Teatret markerer sin 40-års jubilæumssæson med en genopsætning og nyfortolkning af denne forvekslingskomedie. Fredag den 5. februar kl. 20 spilles den i Carls Showpalast i Egerfnørde efter invitation af SSF. I "Hexerie eller Blind Alarm" fortæller Ludvig Holberg en historie om, hvordan det kan gå, når en gøglertrup slår sig ned i en lille provinsby. Alskens overtro og rygter begynder

at blomstre, og inden længe er det lille samfund sat på den anden ende. Gøglerne slæbes for retten anklaget for heksekunst og trues med både pinebænk og hjul og støjle. De medvirkende er Ole Sørensen, Connie Tronbjerg, Klaus Andersen, Lars Rødbroe, Thomas Jacob Clausen og Ragnhild Kaasgaard. Instruktør er Ole Sørensen, og scenograf er af Gitte Kath.

Scenefoto med Ole Sørensen, Connie Tronbjerg, Klaus Andersen, Lars Rødbroe, Thomas Jacob Clausen og Ragnhild Kaasgaard. (Foto: Teatret Møllen)

BREDSTED

2015-2016 **Bredsted**
 De danske foreninger og institutioner i Bredsted
 Herrmannstraße 3a
 DE - 25821 Bredstedt

Foreningerne i Bredsted udgav i 2015 en fælles kalender.

Bredsted gør status

[KONTAKT] Torsdag den 21. januar holder Sydslesvigsk Forening i Bredsted som det første distrikt i Husum Amt sin ordinære generalforsamling. Formand Henry Bohm vil kunne glæde sig over, at distriktet efter et par år med vigende medlemstal nu har ikke blot stabiliseret dette, men oven i købet kan udvise en beskedent fremgang i 2015. Han vil utvivlsomt også nævne samarbejdet mellem de danske foreninger og institutioner i byen. Blandt andet

har man i 2015 udgivet en fælles aktivitetskalender. Næstformand Jeanette Huy og kasserer Bianca Brodersen er på valg. Generalforsamlingen begynder klokken 20, men forud serveres der grønkal. Vil man deltage i spisningen, må man forlods tilmelde sig hos Jeanette Huy. Umiddelbart efter SSFs møde holder SSW Bredsted-Gøsherred sin generalforsamling.

ph

SYLTERFRIESISCH I.

Eine Prinzessin zum Küssen

Von Dr. Alastair Walker, Institut für Skandinavistik, Frisistik und Allgemeine Sprachwissenschaft an der Universität Kiel

[KONTAKT] Vor einem Jahr hat Renate Schneider den C.-P.-Hansen-Preis erhalten, kürzlich wurde dieser Preis Alfred Bartling überreicht, zwei Sylterfriesen, die sich um das Sylterfriesische, das Sölring verdient gemacht haben.

In diesem Zusammenhang ein Blick auf die Situation des Sylterfriesischen, im Kontext ähnlich gelagerter Sprachen in Europa. Was können andere Sprachen in Europa uns über das Sylterfriesische sagen?

Zunächst die Frage: Wie viele Sprecher des Sylterfriesischen gibt es heute? Im Jahre 1999 hat der bekannte Friesist und Sprachforscher Nils Århammar die Zahl der Sprecher des Sylterfriesischen auf 500-700 geschätzt. Insofern können wir heute von ca. 500 Personen ausgehen, die des Sölring mächtig sind. Auf dieser Grundlage nun ein Blick nach Europa.

SAMEN

2014 haben 24 Friesen und ein Schotte eine Reise zu den Samen in Nord-Finnland und Nord-Norwegen unternommen. Der Hauptaufenthaltsort war Inari, die einzige offiziell viersprachige Gemeinde in Finnland mit einer Einwohnerzahl von knapp 7000 Personen. Hier werden Finnisch sowie drei samische Sprachen gesprochen, nämlich Nordsamisch, Skoltsamisch und Inarisamisch. In der Schule werden alle vier Sprachen erfolgreich unterrichtet.

In den letzten Jahrzehnten ging die Zahl der Sprecher des Inarisamischen ständig zurück, so dass es schließlich nur noch ca. 400 Sprecher dieser Sprache gab.

Ein Grund für den Rückgang sind z.B. die Goldgräber, die nach der Entdeckung des Edelmetalls auf samischem Gebiet viel Land für ihre Ausgrabungen in Besitz genommen haben, das ursprünglich als Weideland für die Rentiere diente. Ein traditioneller Wirtschaftszweig der Samen wird also eingeeengt.

In der Sprachgemeinschaft kam aber dann ein Erwachen. 1997 wurde ein Kindergarten oder ein "Nest" für das Inarisamische eingerichtet.

Die Samen betrachten sich als ein indigenes Volk, d.h. ein Volk, das immer im angestammten Gebiet gelebt hat, und sie arbeiten eng mit anderen indigenen Völkern der Welt zusammen, z.B. im arktischen Polarkreis. Den Begriff des "Nestes" für den Kindergarten haben sie von den Maoris in Neuseeland übernommen.

2006 hat eine kleine Gruppe von Frauen die Initiative ergriffen und seitdem geht es mit dem Inarisamischen aufwärts. Das Inarisamisch ist z.B. zu einem wichtigen wirtschaftlichen Faktor geworden, Kenntnisse des Inarisamischen sind mehr oder weniger Voraussetzung für eine Einstellung im öffentlichen Dienst. Der Staat leistet allerdings hier Hilfe und ist bereit, ein Studienjahr, ein Sabbatical finanziell zu unterstützen, damit Interessenten an einem intensiven Sprachkurs teilnehmen können.

Inari hat auch den Vorteil, dass das finnisch-samische Parlament, das "Samething", dort im großen Kulturzentrum Sajos tagt, und dass sich dort ebenfalls das große Sami-Museum Siida befindet, zwei gute Arbeitgeber, bei denen aber Kenntnisse des Inarisamischen erwünscht sind. Außerdem sendet das Sami-Radio von hier regelmäßig auf Inarisamisch, auch über den Besuch der Nordfriesen. Es lässt sich feststellen, dass die Zahl der Sprecher des Inarisamischen wieder steigt.

In einem Buch über diese moderne Entwicklung liest man in deutscher Übersetzung folgendes: "Dieses Buch

hat eine positive Botschaft: Es ist möglich, eine ernsthaft bedrohte Sprache zu revitalisieren. Statt einfach festzustellen, dass eine Sprache bedroht ist und deswegen traurig zu sein, kann man der Sprache ein neues Leben geben. [...] Es ist allerdings harte Arbeit. Man braucht überzeugte Personen, aber unter günstigen Bedingungen können auch nur ein paar Leute sehr viel ausmachen." (Aus: Marja-Liisa Olthuis, Suvvi Kivelä und Tove Skutnabb-Kangas, Revitalising Indigenous Languages, Bristol 2013)

Lef sölring Lir, wan wü dit lees, ken wü se, dat dit uk me Sölring gung kür, wan I dit wel, man I skel dit uk wel.

NORMANISCH

Ein weiteres Beispiel ist die Kanalinsel Jersey in der Nähe Frankreichs, als Kronbesitz direkt der britischen Krone unterstellt. Die dortige alteingesessene Sprache ist eine normanische Mundart "Jérriais" mit heute ca. 1000 Sprechern.

Auch hier ist die Sprecherzahl ständig zurückgegangen, u.a. weil Jersey sich zu einem internationalen Finanzzentrum entwickelt hat. Dennoch setzt man sich aktiv für die Sprache mit dem Konzept der Identitätsplanung ein, die zur Sprachplanung führt. Es gibt u.a. zwei "language officers", die sich um die Entwicklung von "Jérriais" kümmern.

Diese zwei Beispiele zeigen, dass es sich lohnt, wenn man für die eigene Sprachsituation Ideen und Impulse braucht, sich die Situation anderer Sprachgemeinschaften in Europa anzusehen. Gerade das machen auch die Niedersorben, wenn sie auf ihrer zweisprachigen Webseite eine Rubrik haben "Was tun andere?", die "Links zu Revitalisierungsprogrammen anderer Sprachen" mit Hinweisen u.a. auf die Situation im Baskenland, Schottland und Wales enthält. Die Webseite ist: <http://jozatebje.de> - übersetzt: Ja, für Dich.

SYLTERFRIESISCH

Wenn nun andere kleine Sprachgemeinschaften erfolgreiche Programme für ihre Sprachen entwickeln können, warum soll das für das Friesische und das Sylterfriesische nicht ebenfalls möglich sein?

Was kann man für das Sylterfriesische tun?

Eins muss klar sein: Eine Patentlösung für die Situation des Sölring auf Sylt gibt es nicht. Ein erster Schritt wäre aber eine genaue Analyse der Situation auf Sylt, z.B. in der Domäne Bildungswesen, also Kindergarten und Schule.

Wenn ich richtig informiert bin, gibt es vier Kindergärten, die Sölring anbieten, nämlich in Keitum, Hörnum/Rantum, Wenningstedt und List. Die Kindergärtnerinnen sind motiviert und treffen sich mehrmals jährlich für einen Informationsaustausch, zweimal im Jahr findet die Veranstaltung "Sölring me Hart, Haur en Hun" statt. Friesischunterricht gibt es z.Zt. in ca. 21 Schulen in Nordfriesland, auf Sylt sind es fünf Schulen, nämlich die Grundschule St. Nicolai, die Grundschule am Nordkamp, die Norddörferschule, die Boy-Lomsen-Schule sowie die dänische Schule.

Man muss den Einsatz und die Motivation aller dieser Kindergärtnerinnen und Lehrkräfte bewundern und loben, die das Friesische tagaus-tagein in Kindergarten und Schule fördern. Dennoch muss die Frage auch erlaubt sein, ob man das richtige Schulsystem, die richtigen Modelle hat, um eine Minderheitensprache wie das Sylterfriesische erfolgsversprechend zu unterrichten? Mit dieser Frage will ich keineswegs den engagierten Einsatz der friesischen Kindergärtnerinnen und Lehrkräfte schmälern, sondern versuchen, eine Diskussion bezüglich eines adäquaten Bildungssystems für das Friesische anzuregen.

Um diese Frage näher zu erläutern, lohnt es sich einmal wieder den Blick nach Europa zu wenden, wo es viele spannende Modelle gibt, von denen wir lernen können.

BRETAGNE

Das erste Beispiel ist die Bretagne in Frankreich. Frankreich gehört zu den Ländern, die traditionell wenig Verständnis für ihre Minderheitensprachen aufbringen. 1992 ist z.B. der Artikel 2 in die französische Verfassung aufgenommen worden, in dem es heißt: La langue de la République est le français, Die Sprache der Republik ist Französisch.

Dies war allerdings weniger gegen die Minderheitensprachen gerichtet, sondern mehr in Verteidigung der französischen Sprache gegenüber dem Englischen. Die Sprachminderheiten in Frankreich haben den neuen Artikel aber anders interpretiert, nämlich als ein Affront gegen ihre Sprachen, und haben protestiert, so dass 2008 ein neuer Artikel 75-1 eingeführt wurde, in dem es heißt: Les langues régionales appartiennent au patrimoine de la France, Die Regionalsprachen gehören zum Erbe Frankreichs.

Dies zeugt von einer allgemeinen Entwicklung in Frankreich, wonach sich die Sprachminderheiten stark für ihre Rechte einsetzen, wie wir am Beispiel der Bretonen sehen werden.

1977 hat sich eine kleine Gruppe von Schülern in der Nähe von Brest getroffen, um Schulunterricht auf Bretonisch in die Wege zu leiten. Die Eltern haben die Lehrkraft aus eigener Tasche bezahlt, die Lehrkraft musste ihre eigene Didaktik und Schulmaterialien selbst entwickeln und herstellen. Da die Eltern ihre Kinder in ihrer bretonischen Muttersprache unterrichten lassen wollten, was bis dato nicht möglich war, haben sie selbst die Initiative ergriffen. Dieser erste Ansatz hat sich zu einem Erfolgsmodell entwickelt.

Heute gibt es das bretonische Schulsystem "Diwan" = "Keim", das im Jahr 2010/11 über 48 Schulen mit ca. 3500 Schülern verfügte, einschließlich eines bretonischen Gymnasiums. So groß ist der Wunsch vieler Bretonen, ihre Kinder auf eine bretonische Schule zu schicken, dass die Organisatoren des Schulsystems der Nachfrage der Eltern nicht nachkommen können.

BASKENLAND

Das zweite Beispiel sind die Basken in der Autonomen Gemeinschaft Baskenland in Spanien.

Unter Franco waren die Minderheitensprachen in Spanien weitgehend verboten. Nach Francos Tod im Jahre 1975 haben die Basken drei Schulsysteme eingeführt: A, B und D. Das baskische Alphabet kennt den Buchstaben C nicht.

Das System A war auf Spanisch, außer dem Fach Baskisch, System B jeweils zu 50% auf Baskisch und Spanisch, und System D auf Baskisch außer dem Fach Spanisch.

Im Schuljahr 1982/83 nahmen ca. 80% der Schüler am Modell A, oder an einem vierten Modell X ohne Baskisch, und 12% am Modell D teil. Im Schuljahr 2006/07 hatten sich die Verhältnisse grundlegend verändert, da jetzt nur noch etwa 21% der Schüler Modell A, dafür ca. 57% der Schüler Modell D wählten.

Dies zeugt von der Überzeugung vieler Eltern, dass ihre Kinder vom Schulunterricht auf Baskisch profitieren.

WESTFRIESLAND

Das dritte Beispiel ist Westfriesland in den Niederlanden.

Hier haben Forscher herausgefunden bzw. anderswo bereits gewonnene Erkenntnisse bestätigt, dass Schüler, die in zwei Sprachen unterrichtet werden, keine Nachteile und sogar Vorteile haben können.

Dies hat 1997/98 zur Einführung des dreisprachigen Unterrichts in 7 Schu-

Dr. Alastair Walker. (Foto: FLA)

len geführt, heute sind es ca. 35 Schulen, die dieses Modell übernommen haben.

Das Modell gestaltet sich in etwa so: Da Kinder hier bereits mit 4 Jahren in die Schule gehen, findet etwa vom 4. bis zum 8. Lebensjahr der Unterricht jeweils zu 50% in den Sprachen Friesisch und Niederländisch statt.

Ab dem 9. Lebensjahr erfolgt der Unterricht etwa jeweils zu 40% auf Friesisch und Niederländisch und zu 20% auf Englisch.

Die Woche ist in 9 Einheiten eingeteilt, 5 Vormittage und 4 Nachmittage, und jede Einheit hat ihre eigene Sprache. Eine Fahne an der Tafel zeigt, welche Sprache gerade in der laufenden Zeiteinheit in allen Fächern benutzt wird. Der Union Jack bedeutet, dass auf Englisch unterrichtet wird. Auch dies ist ein Erfolgsmodell, das auf großes Interesse stößt.

GÜNSTIG

Diese Beispiele zeigen, dass eine Analyse der Sprachsituation auf Sylt erforderlich wäre, um unter Einbeziehung der in Europa bereits gemachten Erfahrungen ein sprachplanerisches Konzept zu entwickeln. Wie soll das aber geschehen, wer soll es machen?

Die Zeit ist günstig, um sich mit der Frage der Sprachförderung und -planung in Nordfriesland und auf Sylt zu befassen, da es in politischer und struktureller Hinsicht neue Entwicklungen gibt.

Einige Beispiele:

1) Die jetzige Landesregierung hat sich auf einen Koalitionsvertrag verständigt, der den Gedanken eines "Aktionsplans Sprachenpolitik" enthält, mit dessen Ausarbeitung und Umsetzung die Minderheitenbeauftragte des Ministerpräsidenten, Renate Schnack, beauftragt worden ist. Der "Aktionsplan Sprachenpolitik" ist im Juni 2015 veröffentlicht worden. Hier ist Folgendes zu lesen: "Der Schwerpunkt des vorliegenden Handlungsplans Sprachenpolitik ist das Thema Bildung. Unser Leitbild ist ein geschlossener Bildungsgang in den

Fortsetzung nächste Seite

SYLTERFRIESISCH II.

Eine Prinzessin zum Küssen

Fortsetzung von Seite 4

Regional- und Minderheitensprachen." (S. 4) Ein wichtiger Aspekt zur Umsetzung dieses Leitbildes ist der Plan, "eine zentrale Koordinierung aller Aktivitäten des Handlungsplans Sprachenpolitik im Bildungsgang zu schaffen." (S. 8) Vielleicht könnte von hier eine Initiative kommen, sich Gedanken über das geeignetste Bildungssystem für das Friesische zu machen, das auch einen "systematischen Spracherwerb" zulässt, wie es der Handlungsplan vorsieht.

2) 1990 trat eine neue Landesverfassung in Schleswig-Holstein in Kraft, in der in Artikel 6 "Nationale Minderheiten und Volksgruppen" in der jetzigen Fassung zu lesen ist: "Die nationale dänische Minderheit, die Minderheit der deutschen Sinti und Roma und die friesische Volksgruppe haben Anspruch auf Schutz und Förderung." Erst vor kurzem ist in Artikel 12 "Schulwesen" ein neuer Satz hinzu gekommen, der lautet: "Das Land schützt und fördert die Erteilung von Friesischunterricht und Niederdeutschunterricht in öffentlichen Schulen."

3) Am 26.11.2014 fand in der Deutschen Parlamentarischen Gesellschaft in Berlin eine Konferenz unter der Schirmherrschaft des Bundestagspräsidenten Dr. Norbert Lammert statt. Hier wurde ein gemeinsames Papier "Gemeinsame Verantwortung" vom Minderheitenrat in Berlin sowie vom Beauftragten der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten verteilt, in dem unter dem Titel "Umfassende Sprachenpolitik" zu lesen ist:

"Grundlage ist eine abgestimmte Sprachenpolitik in Deutschland. Diese bezieht sich auf alle Charta-Sprachen - Dänisch, Friesisch, Niederdeutsch, Romanes und Sorbisch] - in Deutschland. Sie wird erarbeitet vom Bund und den Ländern in Zusammenarbeit mit den Repräsentanten der Minderheiten und der Regionalsprache Niederdeutsch. In ihr wird ein Rahmen für die Förderung dieser Sprachen festgelegt, der klar formulierte Zielsetzungen enthält, welche alle Lebensbereiche berücksichtigt und die Wege zur Umsetzung skizziert."

4) An der Universität Flensburg ist eine Professur für "Minderheitenforschung, Minderheitenpädagogik und Nordfriesisch" ausgeschrieben worden. Da die Probevorträge bereits im Januar 2015 stattgefunden haben, ist zu hoffen, dass die Stelle in absehbarer Zeit besetzt wird. Vielleicht darf man hoffen, dass der/die neue StelleninhaberIn sich intensiv mit den Sprachverhältnissen in Nordfriesland befassen und eine bedeutende Rolle in der Spracharbeit übernehmen wird.

5) Das Nordfriesische Institut in Bredstedt soll im Jahre 2017 im Vergleich zu 2013 jährlich ca. 200.000 Euro mehr an Zuschüssen vom Land erhalten. Es wäre zu wünschen, wenn das Institut das zusätzliche Geld und die zusätzlichen Kapazitäten auch für eine zukunftsorientierte Sprachförderung einsetzen würde, die auch das Sylterfriesische miteinbeziehen sollte. Ein Teil der Zeitschrift "Nordfriesland" Nr. 190 war dem Sylterfriesischen gewidmet. Es wäre schön, wenn auf diese bloßen Worte auch Taten seitens des Instituts folgen könnten.

FORDERUNGEN
 Es gibt politische Vorgaben und Strukturen in Schleswig-Holstein, die den Friesen, auch auf Sylt, helfen können. Die Friesen müssen sie sich nur zu eigen machen. Es gibt Kapazitäten, die den Sylterfriesen bei ihren Bemühungen um das Sörling unter die Arme greifen können. Die Sylterfriesen müssten also klar formulierte Forderungen an die Landesregierung sowie an die oben angesprochenen Institutionen richten, um die gewünschte Hilfe und Unterstützung einzufordern

KORNISCH
 Nach diesen Gedanken für die Zukunft die Frage: Was kann man heute schon machen?
 In der Sprachwissenschaft gibt es den Begriff der "schlafenden Sprachen". Der Gedanke hier ist, dass eine Sprache irgendwann einschläft, wie die schöne Prinzessin Dornröschen, die irgendwann von einem stolzen Ritter geküsst wird und damit zum Leben wieder erwacht. Das beste Beispiel ist das Kornische, eine keltische Sprache im Südwesten Englands, deren vermutlich letzte Sprecherin, Dorothy Pentreath, im Jahre 1777 gestorben ist. Damit hat sich das Kornische schlafen gelegt. Anfang des 20. Jahrhunderts wurde diese Prinzessin geküsst, aber nur zaghaft, und es hat bis etwa 1970 gedauert, bis sie wach wurde. Als sie wach geworden war, entstand eine lebhaftige Sprachbewegung, und es gibt heute ca. 2000 Sprecher des Kornischen und inzwischen eine Reihe von Personen, die das Kornische als ihre Muttersprache betrachten. Die Rekonstruktion des Kornischen gestaltete sich jedoch schwierig, da man nur über einige ältere Dokumente verfügte, so dass man darauf angewiesen war, in schwierigen Fällen die benachbarten keltischen Schweslersprachen Bretonisch und Walisisch zu Rate zu ziehen. Kornisch wird heute im Kindergarten und in Schulen unterrichtet. Dank eines Kusses ist also eine schlafende Prinzessin zu einer strahlenden Königin geworden.

MANX
 Ein weiteres Beispiel wäre die kelti-

sche Sprache Manx auf der Insel Man in der Irischen See. Der letzte Sprecher dieser Sprache, Ned Maddrell, ist 1974 gestorben. Hier hat die Prinzessin nur kurz geschlafen, der Kuss muss etwas energischer gewesen sein, und als die Sprachbewegung in Gang kam, stand eine gute Dokumentation für die Rekonstruktion und den Ausbau der Sprache zur Verfügung. Heute sprechen etwa 1700 Leute Manx.

DOKUMENTIEREN
 Diese Beispiele zeigen, wie wichtig es ist, eine Sprache zu dokumentieren, damit, falls sie eines Tages einschläft, sie wieder mit einem Kuss von einem stolzen Ritter ins Leben zurückgeholt werden kann. Vom Sylterfriesischen, wahrlich eine schöne Prinzessin, besteht bereits eine gute Dokumentation Dank des engagierten Einsatzes von Nils Århammar und Ommo Wilts, die insbesondere mit der Keitumerin Anna Gantzel Hervorragendes geleistet haben, aber auch von Birgit Kellner, die ein umfangreiches sylterfriesisches Wörterbuch vorgelegt hat. Dennoch würde ich sehr dafür plädieren, die Dokumentationsarbeit, neben der laufenden sprachfördernden Arbeit fortzusetzen.

FAZIT
 Wir brauchen eine weitergehende Diskussion über die Förderungsmöglichkeiten für das Sylterfriesische. Da man aber nicht weiß, wie es in der Zukunft mit dem Sylterfriesischen aussehen wird, sollte man jetzt die Möglichkeit nicht versäumen, diese schöne Sprache umfassend zu dokumentieren. Es wäre schade, wenn ein stolzer Ritter am Horizont erscheinen würde und die schöne Prinzessin hätte Migräne.

UNDER SANDET

Ill. fra filmen.

Før-premiere i Slesvig

[KONTAKT] Lørdag den 23. januar er der før-premiere på den tyske udgave af Under Sandet/ Unter dem Sand - Das Versprechen der Freiheit, det dansk-tyske krigsdrama af Martin Zandvliet fra 2015, i Capitol-biografen i Slesvig kl. 14. Filmen handler om meget unge tyske soldater, der som krigsfanger sættes til at rydde den danske vestkyst for 45.000 tyske miner - uden hjælpemidler af nogen art. Ulykker sker, og kun håbet om friheden opretholder deres livsvilje. I Danmark havde filmen premiere 3. december sidste år. Officiel kinostart i Tyskland er den 7. april. Inden før-premierer i Slesvig er der foredrag og samtale med fagfolk om

baggrunden for dansk-tyske filmproduktioner. Det arrangement er for indbudte. Adgang for offentligheden er først fra kl. 14, hvor der bliver valg mellem to forevisninger i Capitol-biografen: Tysk tale med tyske undertekster i storesalen for oven og tysk tale med danske undertekster i lillesalen. Filmen varer en time og 40 minutter. Baggrunden for før-premierer i Slesvig: Filmen blev i sin tid optaget på Læk-egnen og i Danmark, og der medvirker en række mennesker fra Sydslesvig, hvorfor bl.a. Filmbüro Schleswig medvirkede til forevisningen dér. Der regnes med stort fremmøde.

SdU

Amatørudstilling

[KONTAKT] SdUs kunstudvalg gør allerede nu opmærksom på, at der bliver en amatørudstilling på Flensburg Bibliotek i Nørregade/ Norderstrasse i perioden 3.-21. marts med fernisering torsdag 3. marts kl. 18.30. Alle amatør- og fritidskunstnere indbydes til at deltage i udstillingen. Teknik og materiale vælger man selv. Man må deltage med højst tre ting. Alt skal være forsynet med navn, adresse og telefonnummer, og billeder skal være gjort klar til ophængning. Indlevering: Mandag, 1. marts kl. 17-19 i bibliotekets udstillingsal. Afhentning: Tirsdag, 22. marts kl. 16-18.

MINDEORD PÅ FRISISK

En leest uurd tu üüsen waane Horst Hoop

[KONTAKT] Horst Hoop as üt üüs wråål gingen, ouers bliwe wårt hi nuch lung önj snååk, miininge an toochte uk bai sin waane heer önj Fraslönj. We begrååme san düüs, ouers ütouer dåt san we diip tunkboor for dåt, wat hi for üs was önj sin hiilj laawen deer önj Vollerwiek önj Ääderstää. Dåt jarst tooch, dåt ik Horst Hoop meet, läit wid tubääg an wus aw iinje foon e 50er iirnge. Hi köm as junge schölmäister tu Risem Schölj an wus deer „vikar“ for en schöörs tid. Hi booged deerfor önj toorp, an eefter hålieen köm hi dan uk önj snååk ma da toorpsmanschne, ma da kjarls, wat jütid nuch oofting gau iinjsen unti uk for en länger schöör tu kroufs gingen for en müsful snååk bai en latjen puns unti en spal koorde. Ouers jütid köö uk ma hiitje hoode stran an diskutiird wårde, wan et am e hiisi politiiik an naie miininge ging. Ik wiitj nuch, dåt ik ål bål tu waasen füng, dåt di junge schölmäister ham önj dideere floose respåkt seet häi ma sin uurde, sin historisch waasen an sin roui wåäsen. Roui wåäsen – deerbai bliif et deer

ouers ai ålt, wan huum jütid am poltiik an hiinjelse önj toorp an e näre am-wråål snååked. We wjam deerfor stult aw üüsen junge heelper an schölmäister, dåt hi san kurs an uk wålj üüsen häi hüülje kööt önj hitsi snååk ma karmene önj e krouf eefter hålieen. An we san an wjam fernäid, dåt Horst Hoop uk läasere haane e ferbining tu üs hülen heet, as hi dan schölmäister an liidjer foon et dånsh schölj wörd önj Vollerwiek, weer hi sin laawen lung dan uk bliif an weer da manschne ham uk hål hülen hääwe as di goue schölmäister an as di moon an manschne, wat sin trinam mää an ferstöö, ouers weer huum uk sin miininge an laawenshüüljng begruup an fülid. Dåt jeeft möre sliiks kreefte önj üs manschne, wat keere an miininge önj e wråål forüt an foram seete koone, an Horst Hoop sin kreeft wus foon di wunerboor mile sliik, wat roui an stääwi wus as en gouen struum, wat gåågen deet aw san lunge wåi üt tut grut heef. Marie Tångeberg

VISESANG

Flensborghus i dag

[KONTAKT] SSFs Humanitære Udvalg arrangerer en visesangeftermiddag på Flensborghus i dag, 14.

januar kl. 15. Tidligere bekendtgjorte tider og steder er forkerte.

Det er på Flensborghus, og det foregår fra kl. 15.